

IN MEMORIAM

Meer dan twee jaar geleden is Dirk Beke ons ontvallen. Nooit gemakkelijk om een gewaardeerde vriend, begeleider, *brother in arms* te verliezen. Hij was ons allemaal genegen. En dat maakte het afscheid des te moeilijker... Te meer omdat Dirk totaal onverwacht, te vroeg heenging en nog veel onafgewerkt achterliet.

Hij had nog grootse plannen, ideeën in ontwikkeling. Een deel daarvan zetten wij voort, zetten zijn vroegere collega's en vrienden verder. Als zodanig kan dit dubbelnummer van Afrika Focus beschouwd worden als een eerbetoon, een eresaluut over het graf heen vanwege vrienden, vakcollega's. Het bevat de gedeeltelijke neerslag van enkele expertseminars over Ethiopië die de bekroning waren van een Europees onderzoek, waaraan Dirk de laatste jaren veel tijd, energie en aandacht geschonken had.

Moge de familie van Dirk, en zijn collega's hierin een late eerbetuiging zien vanwege de redactie van *zijn* Afrika Focus. Wij vermoeden, maar weten eigenlijk wel dat, mocht hij nog geleefd hebben, hij de kwaliteit van het geleverde werk zou gewaardeerd hebben. Kritisch, met een minzame glimlach...

De nieuwe weg die Afrika Brug, in nauwe samenwerking met GAP (Gents Afrika Platform) inslaat, zou hij zeker als een logische verderzetting gezien hebben en een gewaardeerde ondersteuning voor het Afrika-onderzoek in Gent en liefst ook, daarbuiten.

Het gaat je goed, Dirk, waar je ook bent...

It has been more than two years since Dirk Beke passed away. It is never easy to lose a friend, a companion, a *brother in arms*. He was dear to all of us. And that is what made his decease so difficult...Dirk passed away totally unexpected, too early and leaving many things uncompleted.

He still had many plans, ideas... Some of those are now continued by us, his former colleagues and friends. As such, this double issue of Afrika Focus can be considered as a tribute, a salute from friends, colleagues. It presents the partial result of some expert seminars on Ethiopia that concluded a European Union funded project to which Dirk dedicated a lot of his time, energy and attention in the last years.

May Dirk's family and colleagues consider this issue as a late tribute from the editors of *his* Afrika Focus. We hope, we know that he would have appreciated the quality of the work. Critical, with a friendly smile....

We are confident that the new road taken by Afrika Brug, in close cooperation with GAP (Gents Afrika Platform), would have been welcomed by Dirk as a logical continuation and a much appreciated support for Africa-related research in Ghent and beyond.

May you be well, Dirk, wherever you are...

Morgan De Dapper, Antoon De Schryver, Johan De Smedt, Dominique Godfroid, Patrick Van Damme, Christophe Van der Beken

EDITORIAAL

Dirk Beke en Ethiopië

In 2003 werd Dirk promotor van een door de Europese Unie gefinancierd project¹, gericht op de ondersteuning van de toenmalig recent opgerichte rechtsfaculteit van de Universiteit van Mekelle in Tigray, Noord-Ethiopië. Meer specifiek beoogde dit project een optimalisering van de academische kwaliteit van het rechtsonderwijs in Mekelle door het aanbieden van aangepaste opleidingen aan de jonge docenten, door het uitwerken van nieuw cursusmateriaal en door het stimuleren van gezamenlijk onderzoek tussen academici van Gent en Mekelle.

Zijn grote kennis van Afrika en zijn grondig inzicht in het potentieel van het recht als stimulator voor ontwikkeling maakten Dirk tot een uitstekende promotor. Naast zijn academische kwaliteiten vormde ook zijn warme en empathische persoonlijkheid een bron van inspiratie en motivatie voor eenieder die bij de uitvoering van het project was betrokken. Voor Dirk betekende de samenwerking met de Mekelle rechtsfaculteit een hernieuwd contact met Ethiopië, een land dat hij ook in het begin van de jaren 70 had doorkruist. Zijn indrukken over Ethiopië's rijke culturele diversiteit en overweldigende natuur blijven voor ons bewaard in een mooie documentairefilm die Dirk met veel enthousiasme en vaardigheid heeft gemaakt. Dirk was uiteraard niet blind voor de grote maatschappelijke problemen in Ethiopië en had een authentieke aandacht voor de realisatie van ontwikkelingsrelevant juridisch onderzoek. Binnen en buiten de context van het project ondersteunde en begeleidde hij onderzoek naar Ethiopisch recht en koesterde hij zelf nog heel wat onderzoeksplannen in Ethiopië. De hoge wetenschappelijke standaarden die Dirk hanteerde zouden ongetwijfeld borg hebben gestaan voor kwaliteitsvol en innovatief onderzoek.

Het overlijden van Dirk in het voorjaar van 2005 betekende voor alle medewerkers aan het Mekelle project een grote klap. Hoe de nagedachtenis aan Dirk beter in ere houden dan door het voortzetten van het gestarte Ethiopië onderzoek?

¹ Staff Capacity Building for Mekelle University Faculty of Law. Na het overlijden van Dirk werd dit project voortgezet onder het promotorschap van prof. Eva Brems.

Dit dubbelnummer van Afrika Focus brengt - in zes artikelen - een selectie van onderzoek naar verschillende aspecten van Ethiopisch recht, uitgevoerd door academici die nauw betrokken waren bij de uitvoering van het Mekelle project.

Elk van de artikelen is gesteund op recent en origineel onderzoek naar voorheen niet of nauwelijks belichte elementen. De auteurs hopen aldus op een passende wijze uiting te geven aan hun vriendschap en respect voor Dirk.

In het eerste artikel schetst Christophe Van der Beken de Ethiopische politieke en constitutionele evolutie vanaf de vroege oorsprong van de Ethiopische staat tot vandaag. Dit biedt de achtergrond waartegen de andere artikelen kunnen worden gelezen.

In het tweede artikel geeft Eva Brems een overzicht van de stand van zaken op het vlak van mensenrechtenbescherming in Ethiopië. Zij doet dit op originele wijze door haar uiteenzetting te baseren op de commentaren VN-verdragscomités over Ethiopië.

Getahun Kassa bespreekt het mechanisme van grondwettigheidscontrole in Ethiopië. Vernieuwend hierbij is dat hij niet alleen de mechanismen op het federale niveau, maar ook de regionale mechanismen van grondwettigheidstoetsing beschrijft en analyseert.

Aandacht voor het regionale niveau blijkt eveneens uit de bijdrage van Christophe Van der Beken, die ingaat op de bepalingen betreffende de bescherming van etnische minderheden in de Ethiopische regionale grondwetten.

Wray Witten beschrijft de recente ontwikkelingen met betrekking tot de bescherming van grondenrechten.

In het laatste artikel bespreekt Getaneh Agegn de doelstellingen, uitbouw en ontwikkeling van de 'Ethiopian Legal Information Website', die werd gecreëerd in het kader van het Mekelle project.

EDITORIAL

Dirk Beke and Ethiopia

In 2003 Dirk became the promoter of a European Union financed project² aimed at supporting the then recently-established law faculty of the University of Mekelle in Tigray, northern Ethiopia. More specifically, the purpose of the project was the optimalization of legal education in Mekelle providing relevant training to the young academic staff, developing new course materials and stimulating joint research between academics from Ghent and Mekelle.

Dirk's deep knowledge of Africa and his thorough insight into the potential of law as a tool for development made him an excellent promoter. Not only his academic qualities but also his warm and empathic personality was a source of inspiration to everybody involved with the implementation of the project. For Dirk, the cooperation with the law faculty of Mekelle University signified a renewed contact with Ethiopia, a country which he already traversed in the early 70s. His impressions on Ethiopia's rich cultural diversity and overwhelming scenery are preserved for us in a beautiful documentary film made by Dirk with enthusiasm and skill. Of course, Dirk was not blind for the large social problems in Ethiopia and he had an authentic attention to the realisation of development-relevant legal research. Within and outside the context of the project Dirk supported and supervised research on Ethiopian law and he himself still had plenty of research plans in Ethiopia. The high scientific standards that Dirk stood for would have guaranteed a high quality and innovative research.

Dirk's passing in the spring of 2005 was a heavy blow to all those involved in the Mekelle project. How could we better honour Dirk than by continuing the Ethiopia research?

This double issue of Afrika Focus offers – in the form of six articles – a selection of research into various aspects of Ethiopian law, conducted by academics who were closely involved with the implementation of the Mekelle project.

² Staff Capacity Building for Mekelle University Faculty of Law. After Dirk's passing, this project was continued under the promotership of prof. Eva Brems.

Each of the articles is based on recent and original research into scarcely investigated topics. With these articles, the authors want to express their friendship and respect for Dirk.

In the first article Christophe Van der Beken outlines the Ethiopian political and constitutional development from the early origin of the Ethiopian state up to present. This offers the context against which the other articles can be read.

In the second article Eva Brems provides a state of affairs with respect to the protection of human rights in Ethiopia. She approaches this in an original manner by basing her analysis on the UN treaty monitoring bodies' comments on Ethiopia.

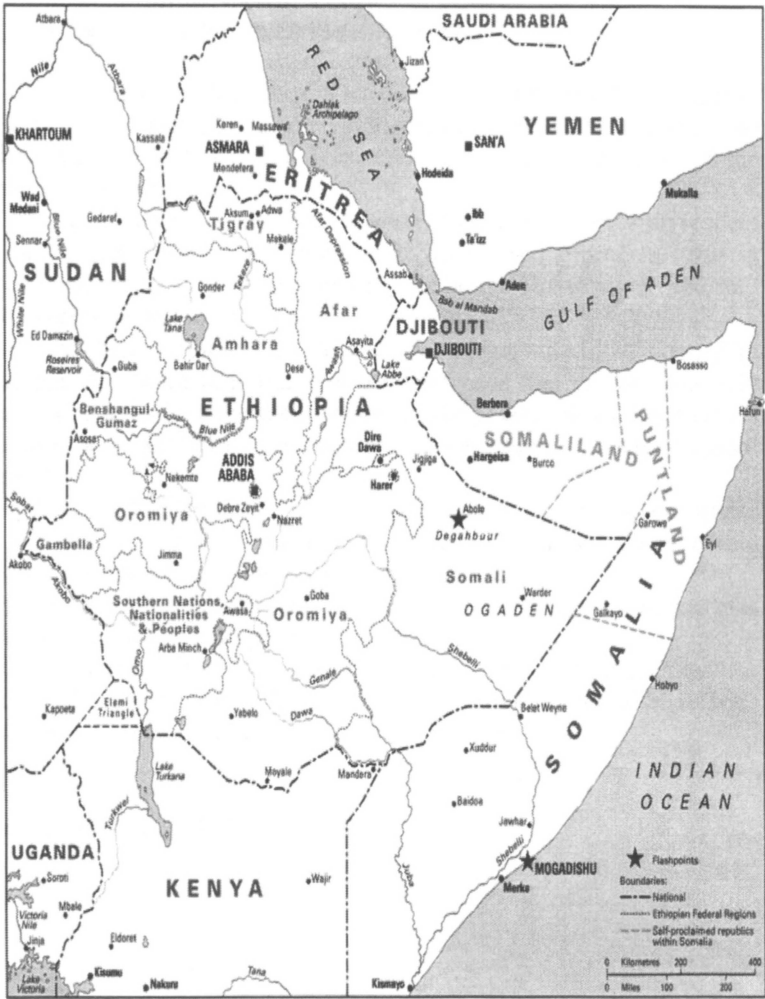
Getahun Kassa discusses the mechanism of constitutional control in Ethiopia. An interesting and new perspective is that he does not only describe and analyse the mechanisms at the federal level, but that his research also includes the regional mechanisms of constitutional control.

Attention for the regional level is also apparent in the second article by Christophe Van der Beken, who studies the protection of ethnic minorities in the Ethiopian regional constitutions.

In his article Wray Witten analyses recent developments with regards to the protection of land rights.

In the final article, Getaneh Agegn discusses the objectives, realisation and development of the 'Ethiopian Legal Information Website', which has been created in the frame of the Mekelle project.

Christophe Van der Beken

Map of Ethiopia (Africa Confidential, 2007, (48), 19)